

Додаток
до рішення Курісовської сільської ради
від 20.12.2024 № 822-VIII

**Пояснювальна записка до рішення Курісовської сільської ради
«Про місцевий бюджет Курісовської сільської територіальної громади на
2025 рік»**

У лютому 2022 року розпочалося повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну. 24 лютого 2022 року Указом Президента України введено воєнний стан, який продовжено і дотепер. Враховуючи, що військові дії спричинили руйнівний вплив на життя людей та масове порушення ланцюгів економічної діяльності, руйнування інфраструктури, то це насамперед призвело до значних економічних втрат, зокрема і для місцевих бюджетів.

Виклики, що стоять перед Україною у воєнний час, вимагають від усіх учасників бюджетного процесу надзвичайно зваженого і продуманого підходу до визначення напрямів витрачання бюджетного ресурсу.

Під час розрахунку показників доходів та видатків бюджету громади на 2025 рік враховано основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку, що впливають на видаткову частину місцевого бюджету, підвищення розмірів державних соціальних стандартів, відповідно до основних прогностичних макропоказників економічного і соціального розвитку України та прийнятих рішень сільської ради щодо надання трансфертів та укладених договорів тощо.

Позитивний вплив для місцевих бюджетів має збереження частки зарахування ПДФО у розмірі 64%. При цьому органи місцевого самоврядування зобов'язані додаткові 4% податку спрямувати (спрямовують) на видатки за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ, інші енергоносії. Орієнтовний обсяг збереженого ресурсу для громади становить 15 700,00 тис. грн.

Слід також відмітити, що вільні залишки місцевих бюджетів 2025 року, за рішенням місцевих рад, спрямовуються лише на соціальний захист, погашення кредиторської заборгованості, підтримку внутрішньо переміщених осіб та інші пріоритетні напрями. Залишки тепер зможуть спрямовуватися на оплату праці не лише працівників бюджетних установ, погашення кредиторської заборгованості, яка утворилася на кінець бюджетного періоду, соціальний захист, облаштування місць тимчасового перебування внутрішньо переміщених (евакуйованих) осіб, реконструкцію, облаштування захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення із захисними властивостями захисних споруд цивільного захисту, придбання первинних (мобільних) укриттів, ремонт (приспосовування) приміщень, які плануються до використання для укриття населення, проектування, будівництво, реконструкцію, ремонт пошкоджених або знищених внаслідок такої збройної агресії об'єктів критичної інфраструктури, соціально-культурної сфери, соціального захисту населення та житлового призначення, заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних

ситуацій (у тому числі створення регіональних та місцевих матеріальних резервів), збільшення обсягу резервного фонду, підтримку підприємств з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії, централізованого постачання холодної води та водовідведення, придбання модульних котелень для забезпечення населення, установ та організацій альтернативним опаленням, проектування, будівництво, ремонт систем опалення, співфінансування з місцевих бюджетів, придбання державних цінних паперів із строком обігу більше одного року. Видатки за рахунок вільних залишків можуть здійснюватися шляхом надання міжбюджетного трансферту з відповідного місцевого бюджету або придбання товарів (робіт, послуг) для подальшої передачі бюджетним установам, які утримуються з інших бюджетів.

Додатковим викликом для аналізу та прогнозування економічного розвитку є складність оцінки поточної ситуації, оскільки практично відсутня повна статистична інформація. Тому до бюджетного законодавства внесено ряд змін, зокрема у 2025 році настане відновлення середньострокового бюджетного планування. Але його повноцінне повернення відбудеться поетапно.

При прогнозуванні дохідної частини бюджету Курісовської сільської територіальної громади на 2025 рік було враховано:

- наявні статистичні показники, які використовуються при розрахунку прогнозних надходжень податків та зборів, зокрема за 2023 рік, очікувані макропоказники Мінекономіки на 2024 рік та прогнозні на 2025 рік;
- фактичне виконання дохідної частини бюджету за 11 місяців 2025 року;
- застосування нормативу зарахування податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів відповідно до норм Бюджетного кодексу України;
- періоди дії воєнного стану.

I. Інформація про соціально-економічний стан громади і прогноз основних показників розвитку на 2025 рік, які покладено в основу проекту бюджету громади

Бюджет Курісовської сільської територіальної громади на 2025 рік розрахований на основі макропрогнозних показників економічного і соціального розвитку України та з врахуванням концентрації ресурсів на першочергових діях та заходах, які в умовах воєнного стану необхідно вжити для виконання покладених функцій на сільську раду.

Прогнозні макропоказники, які взяті за основу при підготовці бюджету Курісовської сільської територіальної громади можуть бути уточнені та переглянуті як і бік покращення, так і у бік погіршення, у зв'язку з поточною мінливістю соціально-економічної ситуації, нестабільності внутрішнього та зовнішнього середовища, високої залежності економічної активності від безпекових факторів.

Не дивлячись на певне покращення ситуації на споживчому ринку, споживчий попит залишається пригніченим через збільшення рівня безробіття, інфляції, скорочення реальної заробітної плати та зовнішньої міграції громадян України унаслідок безпекових ризиків.

Основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України

Показник	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Валовий внутрішній продукт номінальний (млрд грн)	8 466,3	10 123,2	11 782,8
Валовий внутрішній продукт, % до попереднього року	105,0	105,0	107,5
Індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року), %	109,7	109,9	108
Індекс цін виробників промислової продукції (грудень до грудня попереднього року), %	111,1	112,4	107,8
Середньомісячна зарплата працівників, Брутто:			
номінальна, грн	24 389	28 197	32 506
номінальна, скоригована на індекс споживчих цін, % до попереднього року	108,1	105,2	106,8

Законом України «Про державний бюджет України на 2025 рік» визначено:

Мінімальна заробітна плата у місячному розмірі:

з 01 січня 2025 року – 8 000 грн

I тарифний розряд Єдиної тарифної сітки:

з 01 січня 2025 року – 3 195 грн

Прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць з 01 січня 2025 року – 2 920 грн, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років – 2 563 грн;

дітей віком від 6 до 18 років – 3 196 грн;

працевдатних осіб – 3 028 грн;

осіб, які втратили працевдатність, - 2 361 грн.

Прогностичні показники соціально-економічного розвитку громади розраховані в умовах невизначеності, пов'язаної з повномасштабним вторгненням РФ на територію України та запровадження воєнного стану, а також відсутністю офіційних статистичних показників розвитку громади у 2024 році.

Обсяги міжбюджетних трансфертів на 2025 рік, виходячи з підходів до їх формування, розподілу та спрямування, складають у загальній сумі – 30 822 700,00 грн.

II. Показники економічного розвитку Курісовської сільської територіальної громади

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 720-р створена Курісовська територіальна громада, до складу якої увійшли 4 сільські ради з кількістю населення 7 722 ос.

Територія Курісовської громади згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Березівського району Одеської області.

Адміністративний центр громади знаходиться в с. Курісове, який розташований на відстані 46,9 км до Березівського району та 45,1 км від обласного центру по автомагістралі.

На території громади розвинуті фермерські господарства, які займаються вирощуванням сільськогосподарської продукції: СФГ «Фінагеев», СФГ «Гайчук», СФГ «Нептун», СФГ «Марс», СФГ «Зірка-2», СФГ «Лаванда», СФГ «Балай» та ін.

На території громади функціонує 3 заклади середньої освіти, 5 дошкільних закладів освіти, сільські бібліотеки та будинки культури.

Аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку громади свідчить, що економіка громади розвивається під впливом складних і не завжди передбачуваних процесів, зумовлених наслідками соціально-економічних змін в країні. Економічна стабільність громади забезпечується діяльністю фермерських господарств.

За особливостями природних умов Курісовська сільська територіальна громада знаходиться у зоні недостатнього зволоження і є територією ризикованого землеробства, тому кінцеві результати роботи галузі сільського господарства залежать від кліматичних умов, які склалися у звітному періоді цього року.

Сільськогосподарські угіддя становлять 25772,8039 га, в тому числі рілля – 17608,16 га, багаторічні насадження – 174,16 га, пасовища – 1187,559 га.

Основними землекористувачами є сільськогосподарські товариства, приватні орендарі, фермерські господарства, громадяни, які використовують земельні ділянки для ведення товарного сільськогосподарського виробництва (земельні частки (паї)), присадибні земельні ділянки, земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства та інші суб'єкти господарювання.

III. Доходи Курісовської сільської територіальної громади

В основу формування обсягів доходів і видатків бюджету Курісовської сільської територіальної громади на 2025 рік покладено вимоги положень Конституції України, Податкового кодексу України, Бюджетного кодексу України, інших законодавчих актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин.

Виконання бюджету у 2025 році відбувається в умовах сповільнення росту економіки країни у зв'язку з військовим станом, що негативно впливає на глобальну економічну активність.

Доходна частина бюджету Курісовської сільської територіальної громади на 2025 рік (без врахування міжбюджетних трансфертів) становить 42 184

832,00 грн, що на 6 120 647,00 грн більше, ніж планові показники бюджету на початку 2024 року.

До планованої частини загальної суми бюджету громади на 2025 рік входять доходи 41 360 232,00 грн – загальний фонд, 824 600,00 грн – спеціальний фонд.

В розрахунок міжбюджетних трансфертів були враховані обсяги міжбюджетних трансфертів, передбачені у Законі України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» та постановою КМУ від 05 грудня 2024 року № 1394 «Деякі питання розподілу освітньої субвенції на 2025 рік», а саме:

базова дотація – 16 146 100,00 грн, що на 3 512 800,00 грн більше, ніж у 2024 році;

освітня субвенція на січень – серпень 2025 року – 14 676 600,00 грн, що на 239 400,00 грн менше, ніж за січень – серпень 2024 року.

IV. Видатки бюджету Курісовської сільської територіальної громади

Обсяг видаткової частини місцевого бюджету Курісовської сільської територіальної громади, з урахуванням базової дотації та освітньої субвенції з державного бюджету на 2025 рік заплановано у сумі 73 007 532,00 грн, що на 23 724 124,00 грн або 21,25 % менше, ніж передбачені видатки зі змінами на 2024 рік.

До запланованих видатків на 2025 рік враховані видатки загального фонду бюджету – 72 132 932,00 грн та видатки спеціального фонду – 874 600,00 грн, які будуть спрямовані на функціонування бюджетних установ та соціально-економічний розвиток громади в цілому.

Видатки передбачені на утримання закладів відповідно до розмежування видатків в Бюджетному кодексі України.

Розрахунок прогнозного обсягу видатків здійснено з урахуванням соціальних стандартів передбачених в Законі України «Про Державний бюджет України на 2025 рік», а саме: мінімальна заробітна плата з 01.01.2025 – 8000,00 грн, I тарифний розряд з 01.01.2025 – 3195 грн.

Видатки на оплату праці забезпечені на 12 місяців та включають обов'язкові доплати та надбавки, із них престижність педагогічним працівникам та матеріальна допомога на оздоровлення.

При розрахунку видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв враховано фактичне споживання у поточному році в натуральних обсягах з урахуванням діючих тарифів 2025 року.

За галузями видатки характеризуються наступним чином.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

КПКВК 0110150 «Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення) міської, селищної, сільської рад»

Передбачено видатки на державне управління на 2025 рік в сумі 15 225 541,00 грн із них по загальному фонду в сумі 15 155 541,00 грн, та спеціальному фонду – 70 000,00 грн.

В загальну суму видатків загального фонду враховуються видатки на оплату праці 10 556 345,00 грн, на оплату комунальних послуг та енергоносіїв 1 065 800,00 грн та інші поточні видатки в сумі 3 533 396,00 грн (серед них єдиний соціальний внесок – 2 322 396,00 грн).

КПКВК 0110180 «Інша діяльність державного управління»

Видатки на іншу діяльність державного управління на 2025 рік передбачено в сумі 585 500,00 грн. Видатки планується направити на оплату праці у сумі 480 000,00 грн, єдиний соціальний внесок 105 000,00 грн.

КПКВК 0113035 «Компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян на залізничному транспорті»

Передбачено видатки в сумі 150 000,00 грн.

КПКВК 0113090 «Видатки на поховання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни»

Передбачено видатки в сумі 65 000,00 грн на виконання Програми поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, внутрішньо переміщених осіб, одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невпізнаних трупів на 2025 рік.

КПКВК 0113160 «Надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги»

Передбачено видатки в сумі 45 420,00 грн.

КПКВК 0113242 «Інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення»

Видатки передбачено в сумі 500 000,00 грн на виконання сільської соціальної цільової програми «Милосердя в дії» на 2025 рік.

КПКВК 0116020 «Забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги»

Передбачені видатки на забезпечення функціонування КП «Сількомунгосп» Курісовської сільської ради по загальному фонду в сумі – 50 000,00 грн для забезпечення оплати послуг з електропостачання.

КПКВК 0116030 «Організація благоустрою населених пунктів»

Передбачено видатки на 2025 рік в сумі 3 953 281,00 грн, з них видатки загального фонду на оплату праці передбачено в сумі 1 186 296,00 грн, видатки на оплату спожитих енергоносіїв – 816 000,00 грн та інші поточні видатки які складають 1 950 985,00 грн на виконання Програми благоустрою та

озеленення населених пунктів Курісовської сільської територіальної громади на 2025 рік.

КПКВК 0117350 «Розроблення схем планування та забудови територій (містобудівної документації)»

Передбачено видатки на здійснення заходів по загальному фонду в сумі 400 000,00 грн на виконання Програми розроблення (оновлення) містобудівної документації територій Курісовської сільської територіальної громади Березівського району Одеської області на 2025 рік.

КПКВК 0118110 «Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха»

Передбачено по загальному фонду видатки на заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха в сумі 100 000,00 грн.

КПКВК 0118330 «Інша діяльність у сфері екології та охорони природних ресурсів»

Передбачено по спеціальному фонду видатки на заходи у сфері екології та охорони природних ресурсів в сумі 4 600,00 грн.

ОСВІТА

КПКВК 0610160 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об'єднаних територіальних громадах»

З бюджету сільської ради фінансується Відділ освіти, культури, молоді, спорту і туризму Курісовської сільської ради. Видатки на управління в 2025 році розраховано у сумі 1 977 597,00 грн, в тому числі оплата праці в сумі 1 554 119,00 грн та інші поточні видатки 423 478,00 грн.

КПКВК 0611010 «Надання дошкільної освіти»

На утримання п'яти дошкільних закладів освіти на 2025 рік передбачено видатки в сумі 11 028 098,00 грн, в т. ч. видатки загального фонду 10 228 098,00 грн та спеціального – 800 000,00 грн (інші джерела власних надходжень – батьківська плата за харчування).

Заплановані видатки загального фонду враховують в себе оплату праці 5 056 539,00 грн, видатки на харчування 2 000 000,00 грн, видатки на комунальні послуги та енергоносії 1 743 120,00 грн, та на інші видатки 1 428 439,00 грн (єдиний соціальний внесок, предмети матеріали обладнання і інвентар та ін.).

Вартість харчування у дошкільних навчальних закладах сільської місцевості оплачується коштом місцевого бюджету - 60%, а 40% - батьківська плата.

КПКВК 0611021 «Надання загальної середньої освіти за рахунок коштів місцевого бюджету»

На утримання закладів загальної середньої освіти передбачено видатки у сумі 13 590 613,00 грн.

Заплановані видатки загального фонду враховують в себе оплату праці 7 910 437,00 грн., видатки на комунальні послуги та енергоносії 2 270 080,00 грн, продукти харчування – 1 000 000,00 грн та на інші поточні видатки 2 410 096,00 грн (єдиний соціальний внесок, предмети матеріали обладнання і інвентар та ін.).

КПКВК 0611031 «Надання загальної середньої освіти за рахунок освітньої субвенції»

На утримання загальноосвітніх навчальних закладів загальної середньої освіти передбачено видатки освітньої субвенції по загальному фонду на оплату праці з нарахуванням у сумі 14 676 600,00 грн. З 01.09.2025 Міністерство освіти і науки України припинить фінансування видатків освітньої субвенції у школах з кількістю учнів менше 45 осіб.

КПКВК 0611141 «Забезпечення діяльності інших закладів у сфері освіти»

З місцевого бюджету фінансується централізована бухгалтерія Відділу освіти, культури, молоді, спорту і туризму Курісовської сільської ради.

Видатки на утримання на 2025 рік розраховано по загальному фонду в сумі 3 288 542,00 грн, в тому числі на оплату праці 2 612 776,00 грн, інші поточні видатки – 675 766,00 грн (єдиний соціальний внесок, предмети матеріали обладнання і інвентар та ін.).

КПКВК 0611142 «Інші програми та заходи у сфері освіти»

Видатки передбачені на соціальні виплати у сумі 16 290,00 грн.

КПКВК 0613140 «Оздоровлення та відпочинок дітей (крім заходів з оздоровлення дітей, що здійснюються за рахунок коштів на оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)»

Видатки на утримання на 2025 рік розраховано по загальному фонду в сумі 400 000,00 грн, в тому числі на придбання путівок 200 000,00 грн, на харчування – 200 000,00 грн.

КПКВК 0614030 «Забезпечення діяльності бібліотек»

В структурі Курісовської сільської ради знаходиться 5 філій бібліотек. Видатки для утримання бібліотек на 2025 рік затверджені в сумі 298 833,00 грн, в тому числі видатки на оплату праці 229 371,00 грн, інші поточні видатки 69 462,00 грн.

КПКВК 0614060 «Забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів»

Видатки для утримання будинків культури на 2025 рік заплановано по загальному фонду в сумі 3 100 027,00 грн, в тому числі на оплату праці в розмірі 1 819 612,00 грн, на оплату комунальних послуг та енергоносіїв 722 100,00 грн, інші поточні видатки 558 315,00 грн.

КПКВК 0615011 «Проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських видів спорту»

Видатки на проведення змагань на 2025 рік заплановано по загальному фонду в сумі 100 000,00 грн на виконання заходів Програми розвитку фізичної культури та спорту Курісовської сільської ради на 2025 рік.

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ

КПКВК 3710160 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об'єднаних територіальних громадах»

З бюджету сільської ради фінансується Фінансовий відділ Курісовської сільської ради. Видатки на 2025 рік розраховано в сумі 1 661 100,00 грн, в тому числі видатки загального фонду на оплату праці в розмірі 1 264 458,00 грн, видатки на оплату єдиного соціального внеску 356 642,00 грн, інші поточні видатки – 40 000,00 грн.

КПКВК 3719770 «Інші субвенції з місцевого бюджету»

З бюджету Курісовської сільської територіальної громади по загальному фонду фінансуються видатки по трансфертам в 2025 році в сумі 1 710 490,00 грн, із них:

- до бюджету Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області на розвиток та фінансову підтримку КНП "ЦПМСД" Фонтанської сільської ради, яка здійснює свою діяльність на території Курісовської громади у розмірі 1 021 000,00 грн;
- до бюджету Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області на місцеві стимули для медичних працівників КНП "ЦПМСД" Фонтанської сільської ради, які надають медичні послуги на території громади у розмірі 100 000,00 грн;
- до бюджету Доброславської селищної територіальної громади на утримання трудового архіву у розмірі 64 209,00 грн;
- до бюджету Доброславської селищної територіальної громади на утримання КНП «Доброславська БЛЛ» у розмірі 250 000,00 грн;
- до бюджету Березівської міської територіальної громади на оплату праці педагогам музичної школи у розмірі 181 801,00 грн;
- до бюджету Березівської міської територіальної громади на підтримку діяльності Березівської міської лікарні у розмірі 85 630,00 грн;
- до районного бюджету Березівської районної державної адміністрації на проведення районного етапу «Пліч-о-пліч. Всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів закладів ЗСО Березівського району у розмірі 6 250,00 грн;
- до обласного бюджету Одеської обласної державної адміністрації на придбання посвідчень батьків та членів багатодітної сім'ї у розмірі 1 600,00 грн.

Видатки на оплату праці з нарахуваннями на заробітну плату та оплату спожитих енергоносіїв при формуванні бюджету Курісовської сільської територіальної громади забезпечено в повному обсязі.

Баланс обсягу доходів, видатків та

кредитування сільського бюджету на 2025 рік

Обсяг бюджету по доходах розраховано в сумі 73 007 532,00 грн, у тому числі обсяг доходів загального фонду – 72 182 932,00 грн та видатків спеціального фонду – 824 600,00 грн.

Обсяг бюджету по видатках розраховано в сумі 73 007 532,00 грн, у тому числі обсяг видатків загального фонду в сумі 72 132 932,00 грн та видатків спеціального фонду – 874 600,00 грн.

Обсяг бюджету Курісовської сільської територіальної громади, згідно зі статтею 72 Бюджетного кодексу України, збалансовано та пропонується до розгляду бездефіцитним.

Показники проекту бюджету підвищують соціальну спрямованість видатків та забезпечують у межах фінансового ресурсу місцевого бюджету проведення розрахунків за соціально-захищеними статтями видатків, враховують вкрай необхідні поточні видатки для функціонування бюджетних установ, об'єктів соціального значення та заходи на виконання місцевих програм.

В. о. Курісовського сільського голови

Олександр ЧОРНОВОЛ